



Slovenija ima najvišje diskonte (2)

Večer, 6. 2. 2015

Večer je objavil primerjalne podatke bruseljskega inštituta Bruegel, po katerih je Slovenija dala slabi banki največji, 71-odstotni diskont (popust) od 15 slabih bank v 13 državah. Omeniti velja, da so diskonte zahtevale slabe banke, ki so pretežno v zasebnih rokah. Tiste, ki so v državnih (kot slovenska), so prenašale slabe terjatve po knjigovodskih cenah, brez diskontov, ali prenosov sploh ni bilo, izjema je bila le nizozemska slaba banka s 37-odstotnim diskontom, ki pa ga je delničarjem banka že vrnila. Evropske države se zavedajo izrednega pomena domačih vlagateljev, vzajemnih skladov in kapitalskega trga (borze) - spomnimo se samo, kako sta nemška in francoska vlada zaščitili interese lastnikov svojih bank v primeru grškega dolga. Slovenske oblasti se zavedajo samo pomena hranilnih vlog. Slovenska slaba banka je za terjatve plačala samo 29 odstotkov - razlika je bila odtujena bankam in njihovim lastnikom.

V članku so enostranski navedki "slabe banke" (DUTB), ni pa izjav nasprotne strani, razlaščenih lastnikov delnic in podrejenih obveznic. Diskont je pomenil zmanjšanje premoženja banke in njenih lastnikov - delničarjev. Tu je šlo zgolj za odvzem premoženja delničarjem in lastnikom podrejenih obveznic po nareku Francka Duponta, uradnika Evropske komisije, našemu državnemu sekretarju Mitji Mauku, in to točno v takšni višini, kot je bila potrebna za njihovo popolno razlastitev. Mauko je v zahvalo dobil delovno mesto svetovalca direktorja v Evropski banki za obnovo in razvoj. Oropati sto tisoč delničarjev in sklade, ki upravljajo s premoženjem četrtine državljanov - s prenosom dobrega premoženja na DUTB in z razvrednotenjem državnih obveznic v NKBM, ne more biti nekaj, kar se "splača". Še bolj sporno je trditi, da več ko država vzame, bolj se "splača". Do-

kapitalizacija je bila pretirana, saj ima danes NKBM nad 25- odstotno kapitalsko ustreznost, evropski predpisi pa zahtevajo 8-odstotno, v krizi celo le 5,5-odstotno; banka je pred dokapitalizacije imela 7,2-odstotno kapitalsko ustreznost.

Ni zapisano, da so z namenom razprodaje podjetij poleg dobrih terjatev, pri katerih ni bilo niti dneva zamud s plačili anuitet, prenašali na slabo banko zlasti zavarovanja za slabe in dobre kredite, ki se z delnim odplačilom glavnice in obresti niso zmanjševala. Pri zavarovanjih ni bilo nobenega kopičenja izgub. Poglejmo primer zastave delnic Letrike - na slabo banko so bile prenesene po ceni 10,5 evra, ko so bile na borzi po 31 evrov in je prodajni postopek Letrike že tekel; junija 2014 jih je slaba banka prodala po 67,1 evra nemškemu Mahleju. Dolg CBH je bil 7,476.059 evrov, prenos na DUTB je bil ovrednoten na 1,699.703 evrov, delnice so bile prodane za 10,861.911 evrov - DUTB je tako "zaslužila" 9,162.209 evrov. Od tega dobička ni imela nič niti Borzna hiša Celje v stečaju, ki je delnice zastavila in bi dolg s prodajo lahko več kot v celoti poplačala, niti Nova KBM, ki jih je "prodala" za 15 odstotkov poštene vrednosti, niti njeni lastniki, med katerimi je (bilo) sto tisoč malih delničarjev - te je država razlastila in njihove delnice izbrisala. Zgodba se je ponovila pri prodaji Radenske češki Kofoli in se bo še ponavljala, na primer s Pivovarno Laško.

NKBM je imela slabe kredite 70-odstotno odpisane. Pri nas je kredit slab, če kreditojemalec zamuja 91 dni; v svetu so krediti slabi šele, ko zamujajo eno leto, zlasti v krizi. Poleg tega terjatev ni slaba, če je zavarovanje dobro, kot kaže primer celjske borzne hiše.

**Zasl. prof. dr. Peter Glavič
Ruše**